

งานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา

นำเสนอเมื่อ : 19 พ.ย. 2550

งานประติมากรรมเครื่องปั้นดินเผา

งานปั้นและแกะสลัก

ซึ่งจัดเป็นงานแขนงหนึ่งของศิลปะสาขาประติมากรรม ซึ่งจัดอยู่ในงานหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผาบ้านเกาะเกร็ด จัดเป็นภูมิปัญญาชาวบ้าน (Folk Wisdom) ที่ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน วิชาศิลปศึกษา ก ได้นำมาให้ความรู้ และเผยแพร่ เพื่อเป็นการอนุรักษ์ศิลปะพื้นบ้านและภูมิปัญญาท้องถิ่น

อุปกรณ์ วัสดุ ในการทำเครื่องปั้นดินเผา

1. ดินเหนียว จะต้องเป็นดินเหนียวปราศจากวัชพืช หรือเศษกรวดทรายปนอยู่ในเนื้อดิน เนื้อดินต้องมีลักษณะเหนียว มีสีนวลปนเหลือง เนื้อดินจับเป็นก้อนแน่นไม่ร่วนซุยผสมด้วยทรายละเอียดผสมนวดให้เนื้อดินกับทรายให้เข้ากัน

2. แป้นหมุน ใช้สำหรับขึ้นรูปแจกัน โอ่ง อ่าง หม้อ ครก ฯลฯ

3. เหล็กขูด หรือไม้ขูดใช้สำหรับตกแต่ง ขีด ปาด เขียนลวดลายบนภาชนะ

4. ผ้าคลุมดิน ไขคลุมดินไม่ให้ดินแห้งแข็งเร็วก่อนกำหนด ขณะที่ผลงานยังไม่เสร็จ

5. ไม้แกะสลัก ทำด้วยไม้ไผ่ ใช้สำหรับแกะสลักลวดลาย

การแกะสลักลวดลาย

ลายที่แกะสำหรับตกแต่งเครื่องปั้นมี 3 ประเภท ตามลักษณะของวิธีการแต่งลาย คือ

1. ลายที่เกิดจากการขีดหรือสลัก

2. ลายที่เกิดจากการฉลุลายโปร่ง

3. ลายที่เกิดจากการกดให้เนื้อดินนูนขึ้น หรือ

ต่ำลงตามแบบของลาย

ขั้นตอนการทำเครื่องปั้นดินเผา

1. นำดินที่นวดแล้ววางบนแป้นหมุนขึ้นรูปทรงตามที่ต้องการ

2. ตกแต่งรูปทรง ขนาด ความหนาให้เรียบร้อย ใช้กะลา หรือหินขัด ตกแต่งรูปทรงให้สวยงามแล้วนำมาผึ่งให้แห้ง

3. กำหนดลวดลายที่ต้องการลงบนภาชนะที่ต้องการ

4. ใช้เครื่องมือที่ทำด้วยไม้ไผ่ หรือเหล็กชุด แกะตามลายที่กำหนดไว้
5. ตกแต่งลวดลายให้สวยงาม เศษดินที่ติดตามร่องลายตามชอกลายให้นำออกให้หมด
6. นำภาชนะที่แกะเรียบร้อยแล้วไปฝังในที่ร่มโล่ง โปร่ง ห้ามตากแดด เพราะจะทำให้ภาชนะที่ปั้นแตกกร้าวได้
7. นำภาชนะแกะตกแต่งที่แห้งแล้วนำไปเข้าเตาเผา เผาด้วยอุณหภูมิประมาณ 800c ถึง 1,000°c ใช้เวลาเผาประมาณ 22 - 25 วัน
8. ผลงานที่เผาเสร็จจะมีสีเนื้อดิน เป็นสีส้ม อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของเกาะเกร็ด

เครื่องปั้นดินเผาของชาวเกาะเกร็ด อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี นับเป็นศิลปะอันยอดเยี่ยมเป็นที่ยอมรับกันแพร่หลาย ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ เพราะผลงานที่ปรากฏจะมีรูปทรงและลวดลายอันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่นเกาะเกร็ด

พร้อมทั้งแสดงถึงความเป็นเลิศทางด้านภูมิปัญญาชาวบ้านไม่ว่าจะเป็นฝีมือการแกะสลักลวดลายอันสวยงามอ่อนช้อยยอดเยี่ยมของคนพื้นบ้านเชื้อสายไทยรามัญที่ยังคงรักษาเอกลักษณ์การปั้นดินเผาตั้งแต่บรรพบุรุษจนถึงปัจจุบัน

มิให้สูญหายอีกทั้งยังมีการพัฒนาด้านฝีมือเทคนิคให้ปรากฏถึงความประณีตสวยงามอันทรงคุณค่าของคนไทยเชื้อสายรามัญ ถาพานได้มาเยือน และได้สัมผัสผลงานแล้วต้องยอมรับและเก็บความประทับใจยากที่จะลืมผลงานศิลปะเครื่องปั้นดินเผาของเกาะเกร็ดได้.

ที่มา <http://www.skn.ac.th/skl/art2/art2.htm>

ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน

วิชาศิลปศึกษา ก

กรมสามัญศึกษา

โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี

www.kularbnon.hsin.ac.th

Download แผ่นพับ ได้ที่นี่!!